

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6748/2024
11.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Ивана Цуцић Петровић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Санда Сувачар, адвокат из ..., ради развода брака и вршења родитељског права, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 589/23 од 14.12.2023. године, у седници одржаној 11.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 589/23 од 14.12.2023. године у делу којим је одбијена жалба тужиље и потврђена пресуда Основног суда у Новом Саду П2 1132/2022 од 04.10.2023. године у ставу осмом изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 1132/2022 од 04.10.2023. године, ставом првим изреке, констатовано је да се тужбени захтев делимично усваја. Ставом другим изреке, разведен је брак парничних странака закључен 15.02.2020. године. Став трећи изреке садржи констатацију на основу члана 41. Породичног закона Републике Србије. Ставом четвртим изреке, самостално вршење родитељског права над заједничком малолетном ћерком странака ВВ, рођеном ...2020. године поверено је тужили, мајци детета, те је одлучено да ће пребивалиште детета бити на адреси мајке. Ставом петим изреке, утврђен је начин одржавања личних односа туженог, оца са малолетним дететом. Ставом шестим изреке, тужени је обавезан да на име доприноса децјем издржавању плаћа месечно 18.000,00 динара од подношења тужбе 04.08.2022. године па убудуће, док за то постоје законски услови. Ставом седмим изреке, одбијен је тужбени захтев преко досуђеног а до траженог месечног износа од 25.000,00 динара на име доприноса туженог издржавању малолетног детета. Ставом осмим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да јој тужени исплати 163.200,00 динара на име ванредних трошкова издржавања за период од августа 2022. године до марта 2023. године, те да тужени на име доприноса за издржавање детета месечно

плаћа једну половину укупне цене чувања детета на име ванредних трошкова издржавања када за тим постоји потреба, почев од дана када се за то јави потреба па убудуће, док за то постоје законски услови, најкасније до 05. у месецу за текући месец, као и да јој надокнади парничне трошкове. Ставом деветим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 589/23 од 14.12.2023. године, жалба тужиле делимично је усвојена, делимично одбијена, па је наведена првостепена пресуда у побијаном делу одлука садржаних у ставовима седмом и деветом изреке укинута и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење, док је у побијаном одбијајућем делу из става осмог изреке потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је одбијена жалба тужиле и првостепена пресуда потврђена у ставу осмом изреке, тужилца је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права и погрешно утврђеног чињеничног стања.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни суд је на основу одредби чланова 403. став 2. тачка 1. и 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), у вези члана 208. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/05 ... 6/15) испитао пресуду у побијаном делу и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

На утврђено чињенично стање је правилно примењено материјално право.

Од битних чињеница за одлуку у побијаном делу утврђено је да је у браку странака рођена заједничка малолетна ћерка ВВ ...2020. године, која је након фактичког прекида заједнице живота супружника наставила да живи са мајком. У време подношења тужбе 04.08.2022. године малолетна ВВ је имала 1 годину и 8 месеци, а у време доношења првостепене пресуде 2 године и 10 месеци. Због здравствених проблема везаних за имунитет малолетно дете је изоловано из вртића, па је тужилца ангажовала треће лице за чување детета док је она на послу у периоду од августа 2022. године до марта 2023. године. Износ о коме је одлучено побијаним делом пресуде представља једну половину дела издатака које тужилца наводи да је имала по основу ванредних трошкова издржавања малолетног детета у овом временском периоду.

Првостепени суд налази да одредбе Породичног закона, као специјалног закона који целовито регулише област законског издржавања малолетне деце, искључују примену правила о стицању без основа из чланова 210. – 218. Закона о облигационим односима, на којима тужилца заснива захтев. Тужилца је у спорном временском периоду, у току трајања парнице, као родитељ на основу одредби чланова 68, 73. и 154. Породичног закона имала обавезу да издржава малолетно дете, па нема право на регрес по члану 165. тог Закона, по ком право на регрес припада трећим лицима која немају законску обавезу издржавања. По одредбама чланова 160. и 162. Породичног закона обавеза туженог, као другог родитеља је да доприноси месечном издржавања у фиксном, односно процентуалном износу од месечних примања, а та обавеза условљена је потребама повериоца и могућностима дужника издржавања.

Другостепени суд прихвата као правилне разлоге на којима је првостепени суд засновао пресуду, те додаје аргумент да се допринос другог родитеља децјем издржавању одређује од времена подношења тужбе, а не ретроактивно како то тужилца тражи.

По оцени Врховног суда, утврђене су све битне чињенице за одлуку која опредељују основаност постављеног захтева, те је правилно одлучено о захтеву за исплату дела износа који је мајка издвојила за издржавање заједничког детета за период након подношења тужбе 04.08.2022. године.

Суд је сагласно одредбама чланова 226. став 1, 272. став 2. и 160. – 162. Породичног закона у парници за развод брака одлучио о доприносу туженог, као другог родитеља издржавању заједничког малолетног детета повереног на самостално вршење родитељског права тужиљи. Пресуда је правноснажна у делу обавезе за месечни износ за 18.000,00 динара, док је преко овог до тужбом траженог износа од 25.000,00 динара, предмет враћен првостепеном суду на поновно поступање и одлучивање.

Како то правилно налазе нижестепени судови, о висини обавезе туженог након подношења тужбе, одлучује се применом одредби чланова 160. – 162. Породичног закона, према потребама повериоца издржавања и могућностима дужника издржавања. Из формулације наведених одредби следи да повећане потребе повериоца издржавања у одређеном временском периоду условљавају одлуку о висини обавезе дужника издржавања за тај временски период.

Ове материјалноправне одредбе не предвиђају могућност доношења одлуке којом се за одређени временски период одлучује о обавези дужника издржавања у месечном износу и истовремено одлуке о обавези дужника да другом родитељу регресира издатке на име издржавања, па Врховни суд упућује на правилне разлоге нижестепених судова на којима је заснована правноснажна пресуда.

Погрешна констатација другостепеног суда да се потраживање односи на период пре подношења тужбе, без утицаја је на законитост и правилност пресуде, имајући у виду утврђене чињенице и примену меродавног материјалног права.

Наводи одговора на ревизију нису били потребни за доношење одлуке Врховног суда, па је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка на основу одредби чланова 165. став 1. и 154. ЗПП.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**